

Informe sobre la possibilitat de reconèixer la compatibilitat per a l'exercici d'activitat privada a un regidor que exerceix el seu càrrec en règim de dedicació exclusiva

Antecedents

1. El batle de l'Ajuntament X —per mitjà de l'escrit de data 12 de març de 2009, que va tenir entrada a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears el 13 de març de 2009— demanava l'emissió d'un informe jurídic sobre la possibilitat de reconèixer la compatibilitat per a l'exercici de l'activitat privada de veterinari al regidor de Jovent, Promoció Econòmica i Sanitat, el qual desenvolupa el seu càrrec en règim de dedicació exclusiva.
2. Segons els acords adoptats pel Ple de l'Ajuntament, la dedicació exclusiva es refereix a una jornada de 37,5 hores setmanals i la jornada corresponent a l'activitat de veterinari és de 18 hores setmanals. Així mateix, l'establiment on es desenvolupa aquesta activitat privada és fora del terme municipal de X i, si bé resta obert en horari comercial, és per dur a terme serveis de supermercat i perruqueria d'animals, que no exigeixen la presència efectiva del veterinari durant més de 18 hores setmanals.
3. L'Ajuntament X rep la compensació econòmica prevista en el Decret 63/2007, de 25 de maig, regulador del sistema de compensació econòmica destinat als ajuntaments i a les entitats locals menors de les Illes Balears que abonin als seus membres electes retribucions per l'exercici dels seus càrrecs en règim de dedicació exclusiva al servei de la gestió pública local.
4. En data 27 de febrer de 2009, el grup municipal X de X va interposar un recurs de reposició contra l'Acord del Ple de l'Ajuntament de 27 de gener de 2009 de sol·licitud de la compensació econòmica esmentada per la dedicació exclusiva del regidor de Jovent, Promoció Econòmica i Sanitat, per considerar-la incompatible amb l'exercici de l'activitat professional per part del regidor beneficiari.

Consideracions jurídiques

1. Amb caràcter previ, cal esmentar que l'informe que s'emet a continuació té caràcter no vinculant, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 83 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.
2. L'article 75.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local estableix que els membres de les corporacions locals percebran retribucions per l'exercici dels seus càrrecs quan els desenvolupin amb dedicació exclusiva. En aquest cas, se'ls donarà d'alta en el Règim General de la Seguretat Social i les corporacions hauran d'assumir el pagament de les quotes empresarials que correspongui. Aquestes retribucions són incompatibles amb la percepció d'altres amb càrrec als pressuposts de les administracions públiques i dels ens, organismes o empreses que en depenen, com també amb el desenvolupament d'altres activitats, d'acord amb la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques. En conseqüència, l'article 75.1 remet a l'aplicació de la Llei 53/1984 als membres de les corporacions locals que desenvolupin els seus càrrecs en règim de dedicació exclusiva i, per tant, els resulta d'aplicació el règim d'incompatibilitats que la Llei preveu.
3. Ens interessa analitzar els articles 11 al 15 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, que es refereixen a les activitats privades, com ara la que pretén exercir el regidor en el cas que ens ocupa. I també els que resultin d'aplicació en el capítol V de la Llei (articles 16 a 20).

Amb caràcter general, l'article 11 estableix que el personal inclòs en l'àmbit d'aplicació de la Llei no pot exercir activitats privades, incloses les de caràcter professional, que es relacionin directament amb les que desenvolupa el departament, l'organisme o l'entitat en què estigui destinat. Concretament, l'article 12.1.a estableix que no es poden desenvolupar activitats privades, incloses les de caràcter professional, en els assumptes en què l'afectat intervingui, hagi intervingut en els dos darrers anys o hagi d'intervenir en el futur per raó del càrrec públic, en aquest cas.

En qualsevol cas, d'acord amb l'article 14 d'aquesta Llei, l'exercici d'activitats professionals, laborals, mercantils o industrials fora de les administracions públiques requerirà el reconeixement previ de la compatibilitat mitjançant una resolució del Ple de la corporació.

4. El Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, d'aplicació supletòria a les entitats locals que no tinguin aprovat el seu propi reglament orgànic, en l'article 13.3 estableix que el reconeixement de la dedicació exclusiva a un membre de la corporació exigeix la dedicació preferent a les tasques pròpies del càrrec, sens perjudici d'altres ocupacions marginals que, en qualsevol cas, no podran causar detriment a la seva dedicació a la corporació. En el cas que aquestes ocupacions siguin remunerades, es requerirà una declaració formal de compatibilitat per part del Ple de l'entitat local.
5. En l'àmbit autonòmic, la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, en l'article 73 es refereix a les incompatibilitats que afecten els membres de les corporacions locals i reproduïx els articles 76 de la Llei 7/1985, i 20 i 21 del Reial decret 2568/1986.
6. Per la seva banda, l'article 74 estableix el règim de retribucions i indemnitzacions dels membres de les corporacions locals. Els apartats 2 a 6 d'aquest article reproduïxen la legislació estatal esmentada abans. Resulta una novetat l'apartat 1 que preveu la concessió d'uns ajuts finalistes a les entitats locals a càrrec del fons de col·laboració econòmica regulat en l'article 205.3.a de la mateixa Llei, per tal de retribuir els batles o presidents de les entitats locals o, si s'escau, un membre electe del govern d'aquestes entitats que compleixin els requisits establerts reglamentàriament, sempre que exercixin els seus càrrecs amb la dedicació i en els termes que es fixin en el mateix reglament.
7. En desenvolupament de l'article anteriorment citat, es va dictar el Decret 63/2007, de 25 de maig, regulador del sistema de compensació econòmica destinat als ajuntaments i a les entitats locals menors de les Illes Balears que abonin als seus membres electes retribucions per a l'exercici dels seus càrrecs en règim de dedicació exclusiva al servei de la gestió pública local.

Aquest Decret preveu la concessió de la compensació a les entitats locals per l'abonament de les retribucions del batle o batlessa o un altre membre electe que exerceixi el seu càrrec en règim de dedicació exclusiva. A aquests efectes la compensació econòmica es pot atorgar als ajuntaments o a les entitats locals menors que ho sol·licitin i que no superin els 5.000 habitants, a més els recursos ordinaris dels seus pressuposts no han de superar els 3.000.000 € i la xifra global de retribucions, indemnitzacions i assistències que l'entitat local prevegi abonar

en l'anualitat a la resta dels seus membres electes no ha de superar l'import de la compensació econòmica sol·licitada.

8. Atès el que s'ha exposat, cal entendre que l'Ajuntament X s'ha ajustat a la normativa vigent en el reconeixement de la dedicació exclusiva al regidor i de la compatibilitat d'aquesta amb l'activitat privada de veterinari sempre que aquesta activitat s'exerceixi de forma marginal i sense que en cap cas hi hagi detriment en la dedicació a les tasques pròpies del seu càrrec com a regidor. En aquest punt cal aclarir que el concepte "marginal" és un concepte jurídic indeterminat i en cada supòsit concret és on s'ha d'apreciar i valorar. Podem citar la sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura d'11 de maig de 1999 que estableix que l'exercici lliure d'una professió liberal de forma privada pot dur-se a terme amb dedicació plena, de forma parcial o exercir-se esporàdicament o de forma secundària o marginal respecte d'una altra. La compatibilitat que concedeix el ple ho és per a aquest darrer exercici i, per tant, no pot considerar-se contrària a dret, sinó conforme.
9. Per altra banda, i en referència a la compensació econòmica que —d'acord amb el Decret 63/2007, de 25 de maig— atorga el Govern de les Illes Balears als ajuntaments i a les entitats locals menors que, reunint els requisits que el mateix Decret estableix així ho sol·licitin, cal entendre que de la lletra del mateix Decret es desprèn que aquesta compensació econòmica està destinada a les entitats que abonin retribucions al batle o batlessa o, en substitució d'aquest, a un altre membre electe per a l'exercici del seu càrrec en règim de dedicació exclusiva al servei de la gestió pública local. La referència a la dedicació exclusiva ens remet a l'aplicació del marc normatiu que la regula en l'actualitat i que no és altre que el que s'ha esmentat més amunt. És a dir, quan el Decret parla de dedicació exclusiva fa referència a aquella a la qual es refereix l'article 75.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, amb la configuració que li dóna la normativa actual que s'ha explicat.

Conclusió

D'acord amb la normativa vigent, el batle o regidor amb dedicació exclusiva pot compatibilitzar el desenvolupament de les tasques pròpies del seu càrrec amb l'exercici d'una activitat privada en els termes de la Llei 53/1984, prèvia declaració formal de la comptabilitat pel plenari de la corporació que es podrà atorgar sempre que l'activitat en qüestió tenguí caràcter marginal i no causi detriment a la seva dedicació a la corporació. L'apreciació del caràcter marginal correspon al plenari i per això haurà de considerar i valorar les circumstàncies que concorren en cada cas.

Palma, 23 de març de 2009